

Vlaams
Parlement

vergadering **C70**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 7 december 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Vlaamse bedrijven die geen duurzaamheidsrapport opstellen – 329 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Vlaamse start-ups in New York – 481 (2017-2018)	7
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de economische migratie en extra inzet op opleiding en heroriëntering – 383 (2017-2018)	
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het nieuwe beleid inzake arbeidsmigratie – 512 (2017-2018)	9

VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Vlaamse bedrijven die geen duurzaamheidsrapport opstellen – 329 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Matthias Diependaele

De voorzitter: Goedemorgen allemaal, we maken er een korte commissievergadering van. Ik neem aan dat iedereen hier die een beetje democratisch is ingesteld, straks deelneemt aan de Catalaanse betoging? (*Opmerkingen*)

Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Het is een item dat moet worden bekeken, gewoon om de klimaatrein niet te missen.

In 2014 vaardigde Europa een nieuwe richtlijn uit over de rapportering van niet-financiële data. Die richtlijn werd recent omgezet in Belgische wetgeving. De nieuwe wet houdt onder meer in dat bedrijven met vijfhonderd of meer werknemers vanaf boekjaar 2017 verplicht zijn hun niet-financiële gegevens te rapporteren. In zo'n rapport moeten de bedrijven hun beleid op het vlak van ecologische voetafdruk, maatschappelijke impact, mensenrechten en corruptiebestrijding in meetbare doelstellingen uitdrukken.

Ik interpreteer dat als maatschappelijk verantwoord ondernemen, maar door die rapportering erop te zetten, worden de bedrijven ertoe aangezet om daarmee aan het werk te gaan. Ondanks de verplichting vanaf boekjaar 2017, blijkt uit een internationale studie van KPMG dat amper 62 procent van de honderd grootste Belgische bedrijven momenteel zulke rapporten opstelt. Dat staat in schril contrast met onze buurlanden. In Duitsland rapporteert 73 procent van de bedrijven, in Nederland 82 procent en in Frankrijk zelfs 92 procent.

Minister, ik heb de moeite genomen om een paar rapporteringen inhoudelijk te bekijken. En ik ben er zeker van dat die beter zouden kunnen. De kwaliteit wordt vandaag totaal niet gecontroleerd. Het is een heel gemakkelijke rapportering, maar zelfs dat wordt niet gedaan. Een ander item is de kwaliteit van de rapporteringen.

Daarom vond ik het toch wel eens belangrijk om dit hier aan bod te brengen. Vlaanderen heeft heel strenge klimaatdoelstellingen. Er is een maatschappelijke vraag naar meer transparantie en verantwoording door onze ondernemingen.

Minister, bent u op de hoogte van deze lage cijfers wat betreft Belgische/Vlaamse bedrijven? Welke maatregelen overweegt u om de Vlaamse bedrijven te sensibiliseren, zodat we dit cijfer kunnen optrekken?

Ziet u het nut in van deze niet-financiële rapportage, met de kwaliteit die er vandaag is? Ik zie u al neen knikken. Ik ben er van overtuigd dat we daar iets meer in zouden kunnen doen. Want in Nederland zijn ze daarin een stap verder gegaan. Ze hebben daar een neutrale, objectieve entiteit opgericht, die het inhoudelijk vlak bekijkt. Uiteraard besef ik dat er een grens is, van het niet vrijgeven van vertrouwelijke bedrijfsgegevens. Ik vind dat ook Vlaanderen daarnaar moet streven. Volgt u mij daarin, minister?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik heb, net zoals u, kennis genomen van die studie. Ik zal eerlijk zijn: dat gebeurde via de pers. Ik heb mijn administratie dan ook gevraagd om contact op te nemen met het studiebureau voor meer details.

Voor alle duidelijkheid schets ik graag nog eens het kader. De Europese richtlijn waarnaar u verwijst, is omgezet in een federale wet van 3 september 2017. Het gaat hierbij uiteraard over een federale bevoegdheid.

Wat is de situatie in Vlaanderen? Dat vind ik belangrijk. Los van de Europese verplichtingen hecht de Vlaamse Regering belang aan maatschappelijk duurzaam ondernemen. Vlaanderen heeft daarom, met het departement Werk en Sociale Economie, een initiatief opgericht. Het is een start- en ontmoetingsplaats voor iedereen met interesse in maatschappelijk verantwoord ondernemen. Er is daarvoor een platform. Het bevat een ruim aanbod instrumenten en informatie. Het doel is om organisaties te helpen om maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) in de praktijk om te zetten.

Zo is er het traject MVO. Het traject MVO biedt via drie opleidingsmomenten een volledig actiegericht traject voor MVO. Dat komt volgens mij tegemoet aan de vraag van bedrijven naar begeleiding en het in kaart brengen van uitdagingen, eerder dan – en dat is voor mij een fundamenteel punt – een formeel document of verslag. Ik vind het belangrijk dat duurzaam ondernemen effectief gerealiseerd wordt in het bedrijf. Ik denk dat de bedrijven meer worden geholpen met zo'n traject MVO dan met een verplichting naar rapportage enzovoort.

In die context van kmo's kan ik specifiek verwijzen naar een initiatief van mijn collega-minister Homans die de ontwikkeling van een tool, de Sustatool, steunt om duurzaamheid systematisch in de dagelijkse bedrijfsvoering te integreren. Dat levert een eerste managementproceaanpak voor zelfsturende teams op bij kmo's en social profits. Deze aanpak werd in de loop van 2016 en 2017 bij vijftien bedrijven getest en er werd een uitgebreide catalogus van acties samengesteld waarmee bedrijven kunnen starten, monitoren, opbouwen. Met die Sustatool kan er ook een rapport worden getrokken uit activiteiten. De tool zal vanaf 2018 worden uitgerold en online komen.

Ik vind het dus belangrijk dat bedrijven bezig zijn met maatschappelijk duurzaam ondernemen. Voor mij is dat niet het opstellen van rapporten. U vraagt wat ik ervan zou vinden om een bijkomende verplichting in te voeren. Ik zal dat zeker niet doen. Een bijkomende verplichting invoeren, voor een groep van bedrijven die niet onder de wettelijke verplichting vallen, en dus bijkomende administratieve last veroorzaken, zou niet conform zijn met het Vlaamse regeerakkoord. We hebben altijd gesproken over 'gold plating'. We doen wat Europa ons opdraagt, maar we zetten geen stap verder.

U zei in uw inleiding dat de rapporten beter kunnen. Voor mij moeten er geen rapporten zijn, maar moet er actie zijn. Zowat elk bedrijf heeft wel oog voor duurzaam ondernemen, maar stelt zich de vraag hoe eraan te beginnen. Met de instrumenten die we opstellen, kunnen we stappen vooruitzetten.

Tot slot herhaal ik nog eens dat ik niks extra zal verplichten.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Ik heb het woord verplichting inderdaad gebruikt, maar ik wil toch nog eens mijn vraag herhalen. Acht u het nodig dat ook bedrijven die niet onder de wettelijke verplichting vallen zulke rapporten moeten opstellen? Ik ben het absoluut met u eens dat maatschappelijk verantwoord ondernemen veel meer is dan voor die zoveel bedrijven waarvan ik het heb proberen op te zoeken. De rapporten die zijn opgesteld in België hebben de kwaliteit van een halve A4. Dat is geen kwaliteit en ook geen informatie.

Dat we moeten werken om te 'empoweren' en maatschappelijk verantwoord ondernemen niet alleen op papier moeten opnemen maar er effectief mee aan de slag moeten gaan, vind ik goed.

Dat van de Sustatool zal ik bekijken.

De rapportering zal volgens mij nut hebben. U zegt dat veel bedrijven wel willen, maar zich afvragen waar ze moeten beginnen. Als dergelijke rapportering verplicht is, dan kan het zijn dat men het eerste jaar een rapport opstelt om ermee in regel te zijn. Dat kan echter een begin zijn om tegen de volgende keer te kijken wie het bedrijf kan helpen om een ernstig rapport op te stellen, en dan komen de tools die u aan het ontwikkelen bent.

– *Jos Lantmeeters treedt als voorzitter op.*

De wettelijke verplichting om het rapport op te stellen, is op zich niet slecht. Het is een begin. U hebt gelijk dat het verplicht is vanuit het federale niveau. De kwaliteitsvereisten die eraan zouden moeten worden gekoppeld, zouden ook van hen moeten komen. Dat is niet aan u. Ik vind het wel heel belangrijk dat we vanuit Vlaanderen bezig zijn met onze bedrijven klaar te maken voor de toekomst.

Ik zal de Sustatool bekijken. Zit daar alles in? (*Instemming*)

Het is een wettelijke verplichting vanuit Europa voor de grootste bedrijven. Het is belangrijk dat we die tool laagdrempelig ontwikkelen voor de kmo's. Die moet voor hen heel makkelijk hanteerbaar zijn. Bovendien mogen we niet vergeten dat dit de economie van de toekomst is. Als een bedrijf geen rekening houdt met klimaat, met diversiteit, dan is het gedoemd om op termijn niet mee te kunnen. We willen dat onze bedrijven niet aandoen.

Ik vond het belangrijk om vandaag deze vraag te stellen en ik vond uw antwoord heel belangrijk. We moeten nagaan hoe die Sustatool in de praktijk zal worden opgenomen. Hoe zal die tool in de markt worden gezet om die zo breed mogelijk te laten gebruiken? Hoe meer die wordt gebruikt, hoe meer die kan worden aangepast en hoe meer effect die zal sorteren.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Minister, ik ben blij dat u zegt dat u de kmo's geen bijkomende administratieve last zal opleggen. Maatschappelijk verantwoord ondernemen zit in het DNA van een kmo. Dat moet niet worden opgelegd. Dat moet van binnenuit komen.

Ik wil nog een suggestie doen. Misschien kan er voor de consument een extra sensibiliseringsactie op touw worden gezet. We sensibiliseren de bedrijven, maar misschien kan de consument die de producten koopt, nog extra worden aangespoord. De transparantie van onze producten is niet altijd zuiver op de graat. Consumenten hebben daarin ook een verantwoordelijkheid en een zeer grote rol te spelen. De minister-president is hier ook van op de hoogte en werkt er ook aan, maar dit nog extra benadrukken is zeer belangrijk.

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Sensibilisering lijkt mij niet noodzakelijk omdat het voornamelijk gaat over de grootste bedrijven in Vlaanderen en over het algemeen zijn die zo gestructureerd en hebben ze er afdelingen voor om dat allemaal op te volgen. Vanuit het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) zijn er ook acties ondernomen om die bedrijven te sensibiliseren. Het lijkt me dan ook niet aan de orde om vanuit het kabinet nog eens extra acties te doen.

Ik volg mevrouw Remen. Ik voelde al een beetje aan mijn kleine teen dat ook de kleine organisaties en de kmo's verplicht zouden worden om dat soort dingen te rapporteren. We moeten de beleidsbrief van de minister volgen. Kmo's moeten niet

verder worden belast met administratie. Het gaat uiteindelijk weer over het invullen van formuliertjes die op bepaalde diensten moeten worden afgegeven. Kmo's willen bezig zijn met hun activiteiten, met het verkopen van hun producten en diensten en niet met het invullen van formuliertjes. Laat dat alstublieft duidelijk zijn!

Ik dacht ook dat dit eerder een federale materie is dan een Vlaamse.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Maatschappelijk verantwoord ondernemen is iets wat bedrijven moeten doen omdat ze er zelf achter staan.

Ik herinner me dat in 2000, zeventien jaar geleden, een congres van Voka heeft plaatsgevonden. De heer Roos, toen de nieuwe voorzitter, heeft het maatschappelijk verantwoord ondernemen toen, bijna avant la lettre, op de agenda geplaatst.

Ik wil niets bijkomend opleggen. Het is trouwens minister Homans die dit allemaal heeft opgezet. Ik vind wat zij doet zeer goed. We krijgen vaak te horen dat bedrijven hiermee bezig willen zijn, maar niet goed weten hoe dit aan te pakken. Ik vind het een goede zaak dat we die bedrijven een tool aanbieden om te achterhalen hoe ze dit moeten aanpakken. Dat is wat is gebeurd. De vraag is nu hoe ze dit verder wil uitrollen. Volgens mij hoeft er niet aan sensibilisering te worden gewerkt: de bedrijven weten het wel al. Er moet vooral worden gesensibiliseerd met betrekking tot de tool die de bedrijven kan helpen. Die vragen moeten echter aan minister Homans worden gesteld.

Ik heb daarnet al vermeld dat bedrijven zelf een rapport uit de Sustatool kunnen halen. Dit zijn geen bijkomende administratieve lasten. De bedrijven krijgen hulp en kunnen hier een rapport uit halen. Dit maakt het gemakkelijk.

Mevrouw Vanwesenbeeck, ik heb letterlijk verklaard dat het voor grote bedrijven een Europese verplichting is die in een federale wet is omgezet. Voor mij is doen en niet papier de wijze waarop we moeten werken.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Mevrouw Vanwesenbeeck, u komt kwaad over, maar ik neem aan dat dit uw bedoeling niet is. *(Opmerkingen van Daniëlle Vanwesenbeeck. Gelach)*

Ik neem aan dat het niet persoonlijk is. Indien u weet hoe ik tegenover onze Vlaamse kmo's sta, weet u dat ik heb absoluut geen bijkomende administratieve last wil opleggen. Ik ben het absoluut eens met alles wat we kunnen vereenvoudigen. We moeten zaken bij hen wegnemen, zodat ze hun ding kunnen doen.

Minister, ik heb zelf vermeld dat het een federale materie en een Europese verplichting is. Ik weet dat ook. We moeten echter een kmo-beleid voeren om die bedrijven te empoweren waar dat nodig is. U moet dat beleid voeren. Daarnet is gesuggereerd dat het maatschappelijk verantwoord ondernemen onder de minister-president zou moeten vallen. Wat empowerment en ondersteuning betreft, moeten we echter vooral bij u zijn. De Vlaamse bedrijven komen bij u terecht.

We mogen niet blind zijn voor de uitdagingen waar we voor staan. De klimaatdoelstellingen en diversiteitsuitdagingen zullen ook onze Vlaamse kmo's raken. Als dat vandaag niet gebeurt, zal het morgen gebeuren. Die mensen hebben het zeer druk. Het is dan ook belangrijk dat we het hun zo gemakkelijk mogelijk maken door tools en knowhow aan te bieden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Vlaamse start-ups in New York – 481 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Voorzitter, Vlaamse ondernemers die naar de VS willen trekken, worden vaak met veel moeilijkheden en uitdagingen geconfronteerd. Daar heerst een totaal andere bedrijfscultuur. 'Time' is daar echt 'money'. Het moet vooruitgaan. De bedrijfscultuur is heel resultaatgericht en veel risicovoller. Er is een andere wetgeving en een andere visie op het ondernemerschap. Het moet allemaal sneller gaan.

Om hieraan tegemoet te komen, hebt u de Flanders New York Accelerator (FNYA) opgericht. Dat is een lovenswaardig initiatief dat Vlaamse ondernemers op het vlak van bedrijfservaring een sterke knowhow kan opleveren. De Vlaamse Regering zal dit proefproject met de hulp van IMEC voor 250.000 euro financieren. IMEC heeft al ervaring met eigen acceleratieprogramma's voor startende bedrijven. Ook het Agentschap voor Internationaal Ondernemen (FIT) biedt zijn expertise aan en zal voor begeleiding zorgen.

Minister, het artikel in De Tijd of De Standaard heeft me een beetje verrast. Op basis van welke elementen hebt u besloten dit project te ondersteunen? Wat heeft u getriggert?

U voorziet in eerste instantie in 250.000 euro. Het zou gaan om een renteloze lening. De financiering loopt langs IMEC. Waar komt dat budget vandaan? Hoe is dat budget tot stand gekomen?

Op basis van welke criteria kunnen bedrijven een lening krijgen of onder welke voorwaarden moeten de leningen worden terugbetaald?

Het gaat om een proefproject. Wanneer is dit project in uw ogen geslaagd? Is het uw bedoeling dit project verder uit te rollen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, we zijn hiermee gestart omdat tijdens gesprekken met technologiegedreven ondernemers en hun ondersteunende organisaties in Vlaanderen en in de VS is gebleken dat de lancering van een product door een Vlaamse start-up in de VS een heel grote uitdaging vormt. Er zijn echter heel wat voorbeelden van Vlaamse bedrijven die hoogwaardige producten ontwikkelen die in de VS succesvol zijn.

We moeten eerlijk zijn: het is nog steeds de grootste markt ter wereld. Aangezien we meer dergelijke succesverhalen willen, zetten we in op het feit dat de start-ups door middel van een snelle marktintroductie in de VS sneller kunnen doorgroeien tot wereldspelers in hun niche.

Tijdens de contacten met IMEC, met Vlaamse ondernemers in New York, met FIT en met de Entrepreneurs Roundtable Accelerator (ERA) in New York is de idee ontstaan om een intensief programma op te zetten. Hierdoor kunnen beloftevolle start-ups gedurende een periode van drie maanden de Amerikaanse markt openbreken. Die benadering wordt nu met dit proefproject getest. Het is de bedoeling na te gaan of we de bedrijven op die manier kunnen helpen een stap te zetten. Ze krijgen ter plaatse hulp en dergelijke. Dit is een interessant proefproject.

In dit proefproject gaat het nog niet om leningen. Het gaat om eenmalige subsidies die in het proefproject passen.

De middelen worden dus als een projectsubsidie uitgetrokken voor imec via het Hermesfonds. De financiering komt dus van het Hermesfonds. Wat we wel reeds met imec hebben besproken, is dat we nu eenmalig een injectie geven om het programma te lanceren en dat op basis van de resultaten dan bekeken wordt hoe imec dit mogelijks structureel kan verankeren, bijvoorbeeld in de vorm van renteloze leningen binnen hun start-werking. Vandaar dus de mogelijke verwarring met wat er in de kranten stond.

De exacte voorwaarden van een mogelijk systeem met renteloze leningen als vervolg op dit proefproject zijn dus na afloop te bekijken en op dat moment uit te werken. Essentieel voor mij is dat we met deze subsidie een proefproject opzetten om de internationale groei van onze techstarters te vereenvoudigen en te versterken.

U vroeg naar het succes van het proefproject. Dat wordt gemeten aan de hand van een succesvolle introductie van de producten van de Vlaamse start-ups en scale-ups op de Amerikaanse markt, de gerealiseerde omzet die ze kunnen bereiken in de Verenigde Staten, de contacten met potentiële klanten en eventuele partners. Verder is er in een opvolging voorzien aan de hand van de groei in de tewerkstelling die gerealiseerd werd door de bedrijven door hun groei in de Verenigde Staten en de eventueel bijkomend opgehaalde financiering om die groei te financieren.

Het project zal heel nauwgezet worden opgevolgd en geëvalueerd door imec en FIT, en dit niet alleen tijdens het programma, maar ook in de daaropvolgende vier kwartalen na deelname van die bedrijven.

De essentie voor ons is dat we een aantal starters die de stap willen zetten naar de Verenigde Staten, willen stimuleren of sneller stimuleren om naar de Verenigde Staten te gaan. Want we merken dat ze, als ze daar slagen, een enorme door-groei kennen. De filosofie hier is dat we ze stimuleren om naar daar te gaan. Ze krijgen een subsidie om een soort 'bootcamp' te gaan volgen in de Verenigde Staten, maar op een sterk en goed georganiseerde manier.

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Minister, ik ben blij met uw antwoord. U weet dat ik het wat moeilijk heb met die subsidies. Maar ik ben wel blij dat het zal worden afgetoetst aan hoe succesvol die projecten in de markt zullen worden gezet. Ondernemen is niet alleen blabla, maar ook vooral doen. Uiteindelijk gaat het om de centen: wat hebben we daar verkocht?

Ik heb nog een bijkomende vraag. U spreekt over FIT en ERA. Ik heb zelf goede contacten met de Belgian-American Chamber of Commerce (BelCham). Ik merk dat die mensen zeer snel linken kunnen leggen met bestaande Belgische ondernemers die hun strepen daar al hebben verdiend. Zijn er al contacten gelegd? Bent u dat van plan? Of overweegt u dat?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Imec en FIT zitten wat mij betreft in de driver's seat. Ik geef uw opmerking over BelCham door. Het is dan aan hen om te kijken op welke manier ze die eventueel mee kunnen betrekken. Persoonlijk denk ik dat elke hulp welkom is. Ik geef het door. Het zijn zij die in de driver's seat zitten.

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Het is een zeer goed initiatief. Als je in New York bent, voel je een dynamiek die je te weinig terugvindt in Vlaanderen.

Ik wil graag nog een suggestie doen. Mocht u een studiereis organiseren naar New York, ben ik altijd bereid om mee te gaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de economische migratie en extra inzet op opleiding en heroriëntering – 383 (2017-2018)

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het nieuwe beleid inzake arbeidsmigratie – 512 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, ik dank u om de vraag toe te laten. Ik zal in de vraag wat meer focussen op het verhaal van economische migratie. Het luik van de herscholing en heroriëntering van onze werkzoekenden hebben we bij de bespreking van de beleidsbrief verder behandeld. Minister, mocht er in dat verband nieuws zijn, mag u dat ook altijd meegeven.

Maar de problematiek is uiteraard dezelfde, namelijk een tekort aan arbeidskrachten, zeker voor bepaalde sectoren en bepaalde functies – en helaas is dat een groeiende groep, het aantal sectoren en het aantal functies waar tekorten worden vastgesteld op onze arbeidsmarkt – en hoe we dat kunnen aanpakken. In de eerste plaats kunnen we dat uiteraard aanpakken door in te zetten op de activering van onze Vlaamse arbeidsreserve, door onze Vlaamse werkzoekenden beter op te leiden, te herscholen, de matching aan te pakken enzovoort. Maar in toenemende mate zal ook economische migratie een belangrijke factor zijn om de noden op onze arbeidsmarkt te lenigen.

Zowel op federaal als op Vlaams niveau worden daaromtrent initiatieven aangekondigd. De minister-president had het er al over in zijn Septemberverklaring. U hebt het er over in uw beleidsbrief. En eigenlijk is er al lang een en ander aangekondigd vanuit uw kabinet inzake economische migratie. Er is ook al lang vraag naar. Deze week nog hebben we het advies van de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) ontvangen, met daarbij een aantal heel concrete voorstellen over hoe we in 'the war for talent' onze Vlaamse bedrijven beter kunnen wapenen om talent uit het buitenland aan te trekken, onder andere studenten. Maar ook het gebruik van de Engelse taal in onze administratie en in ons onderwijs komt daarin aan bod. Verder is de 'single permit' iets dat al lang op de agenda staat en waarvan we hopen dat daar nu werk van kan worden gemaakt.

De rode draad moet zijn: snelle en efficiënte procedures en kort op de bal spelen, zodat onze Vlaamse bedrijven sterk genoeg staan om het nodige talent aan te trekken. Wat ons betreft, gaat het niet alleen om de hooggeschoolden, maar zeker ook over middengeschoolden in bepaalde sectoren. Ook daar zijn er grote tekorten vast te stellen en te verwachten in de komende jaren.

Minister, wat is de timing, de doelstelling en de aanpak inzake het economisch migratiebeleid? Wat zijn de hervormingen die u voor ogen hebt in de loop van de komende weken en maanden?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Onder het motto 'we zullen geen tijd verspillen door elkaar nodeloos te herhalen': ik heb dezelfde vragen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: De heer Bothuyne heeft, anders dan in zijn oorspronkelijke vraag – maar daar heb ik geen enkel probleem mee –, het advies van VARIO aangehaald. Ik heb dat advies afgelopen dinsdag gekregen. Ik heb ook deelgenomen aan de studiedag. Er werden dertig voorstellen geformuleerd. Sommige voorstellen zijn aan mij gericht, andere ook aan de collega's. Ik heb beloofd dat ik de voorstellen zal overmaken aan mijn Vlaamse collega's die betrokken zijn, bijvoorbeeld de minister van Onderwijs, maar ook de minister-president als minister bevoegd voor het buitenlands beleid. Ik zal het ook overmaken aan de federale collega's die daarrond bevoegdheden hebben.

Een aantal van de voorstellen zijn al gerealiseerd, mijnheer Bothuyne, zo ook een van de voorstellen die u hebt genoemd. U vraagt naar de Engelstaligheid van onze administratie. We hebben E Flanders, waarop alle verwijzingen in het Engels gebeuren. Verder verwees u ook naar 'single permit'. Ik denk dat jullie weten dat alles wat ik nog kon doen voor die 'single permit', ook gebeurd is. Het ligt nu bij de Raad van State. Zodra we dat terugkrijgen, zullen de definitieve goedkeuringen in de Vlaamse Regering allicht kunnen gebeuren en hebben wij het helemaal afgerond. Dat zijn twee voorstellen waarnaar u specifiek verwees.

Ik zal nu wat dieper ingaan op de elementen van economische migratie. We hebben effectief gepland om daarin nieuw beleid te vormen. Ik heb altijd gezegd dat het zou gebeuren in de tweede helft van de legislatuur. We zijn nu al zover.

De doelstelling voor het beleid dat ik wil voeren, is tweeledig. Enerzijds is het de doelstelling om buitenlands talent te identificeren. Dat kan dan bijdragen aan de groei van Vlaanderen als innovatieve kenniseconomie, waar kennis en vaardigheden essentieel zijn om de productiviteit en competitiviteit van onze bedrijven te versterken. We behouden hiervoor de soepele aanwerving voor de hoogopgeleiden, maar, waar we kunnen, zullen we die nog administratief vereenvoudigen.

Ik geef een voorbeeld. Vandaag kun je een arbeidskaart krijgen voor één jaar, maar verlengbaar. We zullen die arbeidskaart meteen geven voor drie jaar, zodat je niet elk jaar opnieuw de administratieve rompslomp moet doorlopen als bedrijf. Een ander voorbeeld is dat we de mobiliteit tussen twee ondernemingen vlotter maken. Dat was vooral een vraag van ICT-bedrijven en van consultancybedrijven, maar het is ook nuttig voor andere bedrijven dat je iemand kunt inzetten bij een ander bedrijf dan het oorspronkelijke bedrijf, zonder opnieuw een arbeidskaart te moeten aanvragen. Dat zijn slechts twee van de zaken die we willen realiseren om die administratieve rompslomp voor hooggeschoolden te verminderen.

Anderzijds kan buitenlands talent ook een oplossing bieden voor de invulling van structurele knelpuntberoepen waarmee wij nog altijd kampen.

Hiertoe zullen we werken met een dynamische knelpuntberoepenlijst. Dat is nieuw: wanneer iemand die middengeschoold is en van buiten de Europese Unie naar Vlaanderen wil komen en een contract heeft met een werkgever, zal hij vlotter een arbeidskaart krijgen. Voor laagopgeleiden is het vanzelfsprekend dat we willen blijven inzetten op de eigen bevolking. Het individueel arbeidsmarktonderzoek blijft fundamenteel om uitzonderingen te krijgen en toch mensen uit derde landen te kunnen aanwerven.

Het is de bedoeling om drempels die het aantrekken van toptalent in de weg staan, weg te werken. Het aantrekken van buitenlands talent mag evenwel geen aanleiding geven tot vervanging van eigen werknemers, tot oneerlijke concurrentie of tot

sociale dumping op onze arbeidsmarkt. Wat betreft de zelfstandige ondernemers, wordt de lat hoger gelegd. Een concretisering van het begrip economische meerwaarde zal Vlaanderen aantrekkelijker maken voor ondernemers die boven het maaiveld uitkomen. Er is volop overleg aan de gang met de relevante stakeholders om te komen tot een nieuw beleid in 2018. De studiedag die we hebben gehad en het advies van VARIO zijn daarvoor al belangrijke elementen.

Belangrijk hierbij is op te merken dat dit buitenlands potentieel waar een nieuw beleid voor uitgetekend wordt, enkel wordt aangetrokken op voorwaarde dat de eigen arbeidsmarkt geen geschikte kandidaten ter beschikking heeft. We vertrekken van de filosofie van de concentrische cirkels, en we moeten daaraan vasthouden. Toen u uw vraag stelde, was er nog geen sprake van de extra acties en van het actieplan van VDAB.

Hiervoor wordt dus eerst naar de Vlaamse arbeidsmarkt gekeken, en vervolgens naar beschikbaarheid op de Brusselse, Waalse en Europese arbeidsmarkten. Pas daarna komen landen buiten de EU aan bod. Er zijn nu gesprekken met Wallonië en Brussel om te kijken of we de arbeidsmigratie vanuit Wallonië en Brussel nog kunnen versterken.

Daarnaast is er zoals gezegd het Versnellingsplan VDAB, dat goedgekeurd is door de raad van bestuur van VDAB, waar ik het vorige week bij de bespreking van de beleidsbrief nog over had. Samengevat gaat het om een snellere screening en het inzetten op langdurige werklozen, het frequenter uitbesteden van de knelpuntopleidingen en de mobiele opleidingsfilosofie.

Samenwerking en interregionale mobiliteit met Wallonië, Brussel en de Europese lidstaten worden verder versterkt en geactualiseerd. Via actieve bemiddeling, jobdatings en jobhunting op specifieke doorgegeven vacatures moet interregionaal en binnen de Europese arbeidsmarkt actief gerekruteerd worden. Kortom, als er dan nog problemen zijn, staan we altijd positief tegenover hooggeschoolden. Voor middengeschoolden werken we met de dynamische knelpuntberoepenlijst. Voor laaggeschoolden blijft het een uitzondering, maar altijd met zo weinig mogelijk administratieve lasten. Ik hoop dat we op die manier een sterk arbeidsmarktbeleid kunnen voeren, dat ervoor zorgt dat bedrijven de openstaande jobs uiteindelijk ingevuld krijgen en hun groei niet gefnuikt zien.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord en voor uw verwijzing naar het recente VARIO-advies. We hebben daar ook een aantal elementen in gezien die van belang zijn voor onderwijs en voor het federale niveau. We zullen niet nalaten uw collega's die daarvoor bevoegd zijn en hun medewerkers daarop te wijzen. Met betrekking tot de plannen die u zelf heeft, zijn we blij met wat u zoal opnoemt. De dynamische knelpuntberoepenlijst is al meermaals aangehaald. We staan achter de versoepelingen die u voorstelt, zoals de arbeidskaart na drie jaar.

Er zijn nog andere opportuniteiten. De vele studenten die hier verblijven, kunnen misschien ook hier een job krijgen. Er zit ook een potentieel in de gezinshereniging en het aan het werk zetten van de partners van hooggeschoolde arbeidsmigranten. Op die manier kan een bijkomende instroom gecreëerd worden voor onze arbeidsmarkt.

U verwees naar een nieuwe onderhandeling met Wallonië en Brussel voor versterkte samenwerking. Wat is de concrete bedoeling van de nieuwe initiatieven die u op dat gebied wil nemen?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, de hervormingen die u opsomde zijn zeer belangrijk en worden het best op korte termijn doorgevoerd. Wanneer zal dit gerealiseerd zijn?

Kan er voor bedrijven en zeker voor kmo's, die hoogopgeleiden van buiten de EU willen aantrekken, een roadmap of informatie aangeboden worden, bijvoorbeeld via een kenniscentrum, over hoe ze heel gericht bepaalde profielen op bepaalde plaatsen zoeken en aanwerven? Ik denk bijvoorbeeld aan IT'ers, waar India voor bekend staat.

Die dynamische lijst is zeer positief en in dat verband wil ik ook graag wat meer vernemen over de timing.

Wat betreft de samenwerkingsakkoorden met Brussel en Wallonië, die ik ook zeer positief vind, hoop ik op wat meer voluntarisme in de samenwerking vanuit Waalse kant dan wat vandaag het geval is. Ondanks de mooie samenwerkingsakkoorden speelt de werkloosheidsval ons daar nog altijd parten. Daarom vrees ik dat die akkoorden een beperkt potentieel hebben en kijk ik vooral uit naar de arbeidsmigratie van buiten de EU.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Bothuyne, voor de studenten heb ik al een aantal voorstellen gedaan. De stageplaatsen bij bedrijven moeten gemakkelijker toegankelijk zijn voor studenten van buiten de EU. Als dat meevalt, kunnen ze hier dan blijven. Ik zal met mijn federale collega's de mogelijkheid bespreken om studenten die hier afstuderen langer de kans te geven om hier een job te zoeken. Ik heb op dat gebied dus al een en ander ondernomen.

Wat betreft de samenwerking met Wallonië en Brussel, heb ik aan VDAB gevraagd om opnieuw gesprekken op te starten met Forem en Actiris om te kijken hoe we de samenwerking kunnen versterken en verbeteren en of we een nieuwe samenwerkingsovereenkomst moeten sluiten met duidelijke afspraken van wat er moet gebeuren. Ik zal daarover begin volgend jaar een gesprek hebben met mijn nieuwe collega van Werk. Op die manier kunnen we de gesprekken concretiseren die voorbereid worden door de mensen van VDAB en hun collega's in Wallonië en Brussel. Ik kan daar nu niet op vooruitlopen, maar het belangrijkste is dat we daar inhoudelijk sterk mee bezig zijn.

Mijnheer Ronse, u vroeg naar de concrete termijnen voor de realisatie. We willen verschillende maatregelen nemen in de loop van het jaar, dat staat zo in mijn beleidsbrief. Wat we sneller kunnen doen, zullen we sneller uitvoeren, maar sommige zaken hebben nu eenmaal tijd nodig. Soms moet ik ook overleg plegen met het federale niveau.

Wat betreft uw vraag over de kmo's, verwijs ik naar de beroependatabank Competent van VDAB, die ook steeds meer in het buitenland wordt gebruikt. Zelfs in EU-landen kan het nuttig zijn om met Competent en met buitenlandse collega's van VDAB te kijken hoe we een Europese databank kunnen ontwikkelen. Ik zeg nog niet dat er een Europese databank komt, maar VDAB wil daarvoor wel de leiding op zich nemen. Gedelegeerd bestuurder van VDAB Fons Leroy is tevens ook voorzitter van het Europees Netwerk van Publieke Arbeidsbemiddelingsdiensten (ENPES).

Hij wil wel de leiding nemen om na te gaan op welke manier men tot kennisdeling kan komen. Idealiter kom je tot een situatie dat er in het buitenland werkzoekenden zijn die zich in een databank inschrijven en dat er hier functies zijn zodat je de competentiematching opnieuw kunt doen. Ook hier is de opdracht voor gegeven. VDAB heeft die duidelijk opgenomen. Dat is heel belangrijk, zeker voor kmo's.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw bijkomende toelichting. We kijken uit naar een snelle realisatie van alle voorstellen en ideeën die zijn geformuleerd. We zullen er ongetwijfeld nog op terugkomen, want het is van het grootste belang voor de economie dat de bedrijven de juiste arbeidskrachten kunnen hebben.

Axel Ronse (N-VA): Idem.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.